

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 196/2023-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom, Rožňavská 2, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Nitre v konaní sp. zn. 23Sa/22/2021 a v konaní pod sp. zn. 23Sa/59/2022 a proti postupu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 3Svk/4/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom konajúcich súdov označených v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje priznať jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur, prikázať Krajskému súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní pod sp. zn. 23Sa/59/2022 konať bez prietahov a priznať jej náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, uznesení správnych súdov vydaných v konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia získaných z verejne dostupných registrov (www.justice.gov.sk) a vlastného zisťovania ďalších pre vec podstatných skutočností vyplýva, že sťažovateľka podala 8. apríla 2021 na krajskom súde žalobu proti nečinnosti Okresného úradu Zlaté Moravce (ďalej len „žalovaný“) v konaní o zápise vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti. Titulom na vykonanie záznamu bolo rozhodnutie Okresného súdu Nitra o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

3. Krajský súd po zabezpečení vyjadrenia žalovaného k žalobe, repliky a dupliky uznesením č. k. 23Sa/22/2021 z 22. októbra 2021 žalobu zamietol s odôvodnením, podľa ktorého žalovaný nie je

nečinný, pretože v konaní riadne postupoval, keď po zistení chýb v predloženej verejnej listine vyzval sťažovateľku na ich odstránenie listom z 29. októbra 2020 a zároveň určil lehotu na ich odstránenie.

4. Sťažovateľka podala 12. novembra 2021 proti uzneseniu krajského súdu kasačnú sťažnosť, ktorú krajský súd predložil Najvyššiemu správne mu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) na rozhodnutie 13. januára 2022. Medzitým žalovaný 22. decembra 2021 po proteste Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) vykonal zápis vlastníckeho práva sťažovateľky. Najvyšší správny súd si v tejto súvislosti na výzvu (6. apríla 2022) zabezpečil vyjadrenie sťažovateľky (24. apríla 2022) o tom, že trvá na prejednaní kasačnej sťažnosti.

5. Sťažovateľka sa krátko na to ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. apríla 2022 domáhala vyslovenia porušenia základných práv pried'ahmi v postupe krajského súdu v konaní pod sp. zn. 23Sa/22/2021 a v postupe najvyššieho správneho súdu v konaní pod sp. zn. 3Svk/4/2022. Ústavný súd v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 304/2022 podanú ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej postup krajského súdu a najvyššieho správneho súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

6. Najvyšší správny súd uznesením č. k. 3Svk/4/2022 z 22. júna 2022 (právo platným 9. augusta 2022) zrušil kasačnou sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia nečinnosti orgánu verejnej moci.

7. Po vrátení veci krajský súd uznesením č. k. 23Sa/59/2022 z 13. septembra 2022 konanie zastavil a priznal sťažovateľke právo na náhradu účelne vynaložených trov konania. Následne 14. novembra 2022 vyzval sťažovateľku na vyčíslenie trov konania, ktorá ich vyčísli la v deň prevzatia výzvy. Ústavný súd dopytom na krajský súd zistil, že krajský súd vydal uznesenie z 2. februára 2023 o výške trov konania, proti ktorému podala sťažovateľka sťažnosť 9. februára 2023, o ktorej nie je dosiaľ rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka prevažne opakuje svoje námietky z predchádzajúcej ústavnej sťažnosti. Konštatuje, že najvyšší správny súd dal sťažovateľke v celom rozsahu za pravdu. Pokiaľ by krajský súd konal od začiatku zákonne, konanie by včas zastavil a súčasne by rozhodol o nároku sťažovateľky na náhradu trov konania. V dôsledku nezákonného rozhodnutia krajského súdu však dodnes nie je rozhodnuté o trovách konania. Poukazuje na to, že v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, kým nie je rozhodnuté aj o trovách konania, prípad nie je skončený. K dňu podania ústavnej sťažnosti konanie trvá viac ako rok a sedem mesiacov a stále nie je ukončené (v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 471/2022).

9. Sťažovateľka sa napokon jednotlivo vyjadruje ku kritériám relevantným pre posúdenie pried'ahov v konaní:

a) k zložitosti uvádza, že predmet konania je úplne jednoduchý, nevyžaduje žiadne dokazovanie, iba triviálne právne posúdenie, ktoré predstavuje jednoduchú agendu aj na pomery ústavného súdництва;

- b) k správaniu uvádza, že svojím konaním k priet'ahom nijako neprispela, konanie nemarila ani nezdržiavala, všetky povinnosti si riadne plnila;
- c) k postupu súdov uvádza, že pokiaľ konanie o žalobe proti nečinnosti (vyžadujúca si extrémnu rýchlosť konania, keďže jej účelom je nečinnosť odstrániť) trvá niekoľkonásobok zákonnej lehoty, ktorej dodržania sa sťažovateľka domáhala, tak prestáva byť účinným prostriedok nápravy. Krajský súd jej takúto ochranu odoprel, bola jej poskytnutá až zo strany generálnej prokuratúry. Nečinnosť súdov spôsobila porušenie namietaných práv podľa ústavy a dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom konajúcich správnych súdov.

11. V okolnostiach danej veci ústavný súd nemôže opomenúť skutočnosť, že napadnutý postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23Sa/22/2021 a najvyššieho správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Svk/4/2022 už bol predmetom ústavnoprávneho prieskumu a ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 304/2022-11 z 26. mája 2022 [(právoplatné 7. júna 2022), ďalej len „skoršie uznesenie ústavného súdu“] ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol, a to podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a to vo vzťahu k postupu krajského súdu a najvyššieho správneho súdu, a podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu.

12. Prihliadajúc na skutočnosť, že v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 304/2022 nebolo ústavným súdom zistené a vyslovené porušenie namietaných práv sťažovateľky postupom krajského súdu a najvyššieho správneho súdu, ústavný súd na podklade danej ústavnej sťažnosti (druhej v poradí, pozn.) konštatuje, že sťažnostná náročnosť sťažovateľky je založená najmä na námietke formulovanej v hypotetickej rovine takto: pokiaľ by krajský súd konal (v konaní pod sp. zn. 23Sa/22/2021, pozn.) od začiatku zákonne, tak konanie by včas zastavil a súčasne by rozhodol o nároku na náhradu trov konania, a keďže konal nezákonne, o trovách konania nie je dosiaľ rozhodnuté (t. j. do dňa doručenia ústavnej sťažnosti, pozn.). Inými slovami, sťažovateľka namieta neefektívny postup krajského súdu od začiatku konania, ktorý má vplyv na celkovú dĺžku konania pred správnymi súdmi, aktuálne vo fáze rozhodovania o výške trov konania (v konaní pod sp. zn. 23Sa/59/2022, pozn.). Súčasne namieta výzvu krajského súdu zo 14. novembra 2022 na vyčíslenie trov konania ako nadbytočný úkon, ktorý ani Správny súdny poriadok a ani Civilný sporový poriadok nevyžaduje.

13. Ústavný súd konštatuje, že od právoplatnosti skoršieho uznesenia ústavného súdu ubehlo približne päť mesiacov, počas ktorých najvyšší správny súd rozhodol zrušujúcim uznesením z 22. júna 2022, krajský súd uznesením z 13. septembra 2022 konanie zastavil a priznal sťažovateľke nárok na náhradu trov konania, o dva mesiace ju vyzval na vyčíslenie trov konania a následne 2. februára 2023 o výške trov rozhodol, hoci dosiaľ neprávoplatne. Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že v postupe konajúceho súdu sa nevyskytli žiadne výrazné obdobia nečinnosti ani neefektívny postup, ktorý by prispel k predĺženiu konania. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu

sa uloženej povinnosti vyčísliť trovy konania mimo rámca zákona, ústavný súd konštatuje, že ústavnoprávna relevancia tejto námietky závisí od výsledku vyčíslenia trov konaní podľa toho, či ich prípadné nevyčíslenie účastníkom konania súd sankcionoval ich nepriznaním, čo v danom prípade nie je aktuálne, keďže sťažovateľka trovy vyčísliť, a to v deň prevzatia výzvy. V kontexte celkového postupu krajského súdu v konaní však daná výzva na vyčíslenie trov konania bez ďalšieho nepredstavuje prvok neefektívneho prístupu s takou ústavnoprávnou intenzitou, ktorá by reálne prispela k predĺženiu konania.

14. Vo vzťahu k postupu konajúcich správnych súdov *ako celku*, rešpektujúc právne posúdenie vyslovené v skoršom uznesení ústavného súdu vo vzťahu k povahe, resp. k predmetu konania pred správnymi súdmi (najmä bod 17 skoršieho uznesenia ústavného súdu), vychádzajúc z celkovej dĺžky napadnutého konania pred správnymi súdmi v trvaní približne roka a siedmich mesiacov (v čase doručenia ústavnej sťažnosti, pozn.) a informácie získanej v súčinnosti s krajským súdom o tom, že už bolo neprávoplatne rozhodnuté o výške náhrady trov konania, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka neuviedla žiadne mimoriadne okolnosti, ktoré by svedčili o tom, že doterajší postup konajúcich správnych súdov a doterajšia dĺžka napadnutého konania dosahujú intenzitu potrebnú na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľky.

15. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje aj na rozhodovaciaj prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudského práva a poznamenáva, že primeraná dĺžka súdneho konania na jednom stupni je ústavne akceptovateľná doba v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci (napr. 15. októbra 1999 vo veci Humen proti Poľsku, sťažnosť č. 26614/95, rozsudok Európskeho súdu pre ľudského práva zo 17. januára 2002 Calvelli a Ciglio proti Taliansku, sťažnosť č. 32967/96).

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že dĺžka napadnutého konania pred správnymi súdmi vzhľadom na už uvedené okolnosti nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľky, preto jej sťažnosť odmietol v celom rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 5. apríla 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu